

Burðarvirki: Almennar skýringar

Steypustyrktarstál:

Gæðaflokkur

Kambstál, táknað með K og þvermáli járms í mm (t.d. K10), er stál B500C skv. staðli NS 3576-3 með skriðmörk 500 N/mm². Suðuhæft kambstál er táknað með S að auki a eftir þvermáli stangar (t.d. K10S). Sléttjárn er stál S275, táknað með R og þvermáli í mm. Skeytilengd kambstáls er 50 x þvermáli stangar, nema annað sé tekið fram. Öll vinna og efni skal vera skv. ÍST 10 og Byggingareglugerð. Við þverveggi og í steypuskilum skal bendistál ávallt gagna skeytilengd fyrir horn eða gegnum.

Steypustyrktarstál skal aldrei sjóða, hvorki með punktsuð eða samfældri suðu án heimildar umsjónarmanns verkkaupa. Við alla suðuvina skal fylgja fyrirmáleum viðurkenndis suðustaðals, t.d. Din4099.

Allt bendistál skal vera hreint og laust við lausar ryð og völsunarhúðir. Á vinnustað skal það geymt aðrélistum og vandlega sundurgreint eftir efnißlokum.

Bendinet sem eru rafsoðin skulu vera kalddregin og hafa lágmarkstogþol 500 MPa. Þegar bendinet hafa verið afgreidd frá sôluáðila er óheimilt að sjóða þau eða hita.

Merkingar:

- Endi á ókrókbeygðu járn.
- Járn í neðri brún plötu.
- Járn í efri brún plötu.
- K10 cc 200 Komi með 200 mm miðjumáli yfir það svæði sem granna strikið spannar.
- A jármateiknu fyrir plötu þýðir þetta að járn (úr innveggjum) komi að þessari linu í efri brún, eða skeytilengd út fyrir hana skv. teikningum.

K10 cc 200# 10 mm kambstál með miðjumál 200 mm í báðar áttir.

Táknar snið A sem er tekið af teikningu B og er í kvarða 1:X

Táknar snið A sem er tekið af teikningu A og er í kvarða 1:X

Táknar snið A sem sýnt er á teikningu B.

Beygjur á bendistáli

Kambstál (langjárn) má beygja með hjólskifu sem hefur minnst þvermál 16 x þvermáli stangarinnar (horn innan við 90°). Kambstál má ekki beygja við minna hitastig en -10 °C.

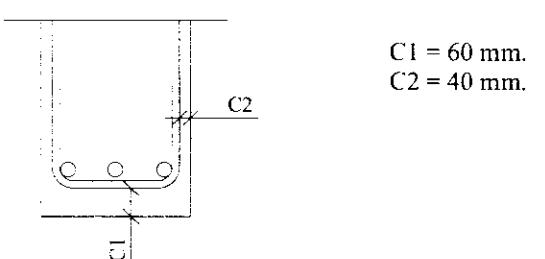
Pvermál stangar	Beygjuþvermál
θ < 20	40
θ ≥ 20	70

Beygjuþvermál má þó aldrei vera minna en það gildi sem framleiðendur stáls mæla með.

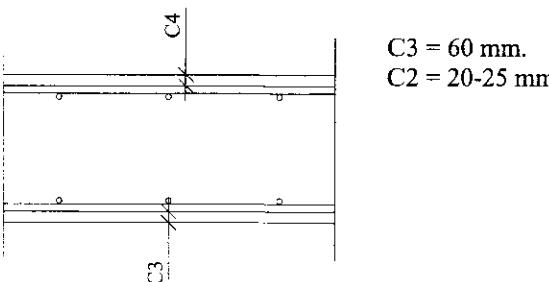
Steypuhula

Steypuhula er skv. eftirfarandi nema annað komi fram á teikningum.

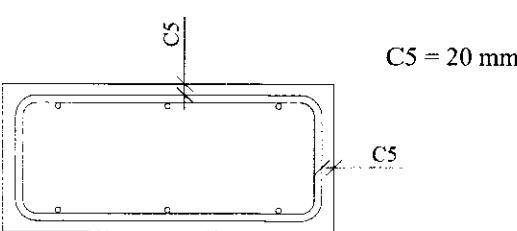
Undirstöður og veggir að jarðfyllingu.

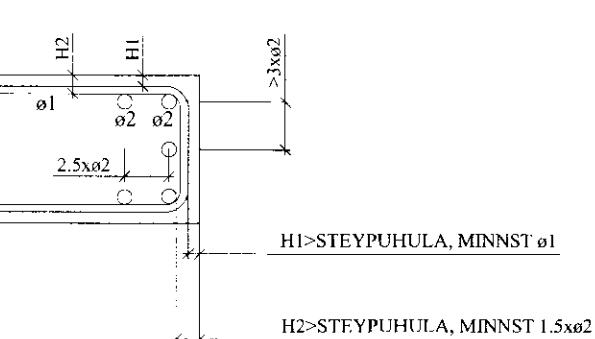
Botnplata á fyllingu.

Innveggir, plötur og bitar.

Innveggir, bitar, súlur - lágmarkshula út frá stærð járna:

Minnstu fjarlægðir milli stanga

Lágmarksfjarlægðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal bæta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

Táknar snið A sem er tekið af teikningu B og er í kvarða 1:X

Táknar snið A sem er tekið af teikningu A og er í kvarða 1:X

Táknar snið A sem sýnt er á teikningu B.

Skeytilengd bendistáls

Lágmarksskeytilengd bendistáli er 50 x θ, sem sýnt er í eftirfarandi töflu:

Þvermál	Skeytilengd
θ = 8	400
θ = 10	500
θ = 12	600
θ = 16	800
θ = 20	1000
θ = 25	1200

Lágmarksskeytilengd bendistáli er 70 x θ ef skeiting er meiri en 30% í sama sniði.

Skeytilengd rafsoðinna bendineta

Pvermál stanga 5-6 mm
Skeytilengd burðarjárná
Skeytilengd þverjárná

Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Einn heill möskvi, þó minnst 150 mm

Pvermál stanga 7-8 mm
Skeytilengd burðarjárná
Skeytilengd þverjárná

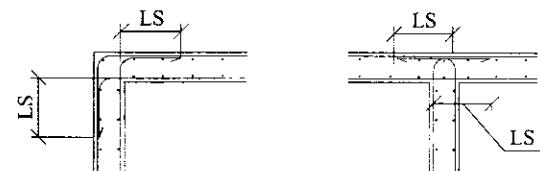
Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Tveir heilir möskvar, þó minnst 200 mm

Fjarlægðarklossar fyrir bendistál

Í mótmóum skal bendistáli vera halddi í rétti fjarlægð frá mótmóum með fjarlægðarklossum. Jám í plótu skal vera halddi með þar til gerðum stólum. Minnsta bil milli klossanna og stólanna í báðar áttir skal vera samkvæmt eftirfarandi töflu:

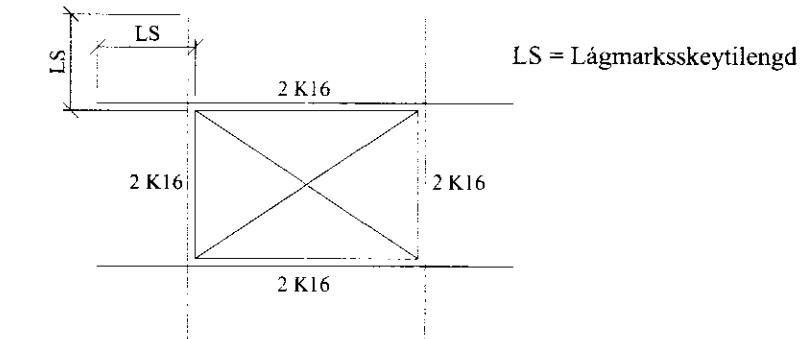
Þvermál	Mesta fjarlægð
θ = 8-12	0.7 m
θ = 16-32	0.7 m

Frágangur járna í beygjum

Viðbótarjárnun við op

Ef járn í kringum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Ef hlíðar op eru minna en 200 mm þarf engin viðbótarjárn. En góð sem eru stærri skal jámbinda skv. eftirfarandi mynd.

Nákvæmiskröfur steypumóta

Steypumót skulu gerð skv. íslenskum staðli, ÍST-10. Svignun eða hreyfing móta undan steypubunga sé ekki meiri en 0,2 % af fjarlægð milli fastra punkta. Nákvæmiskröfur við mótauppslát skulu fylgja eftirfarandi töflu.

Nákvæmiskröfur við mótauppslát:

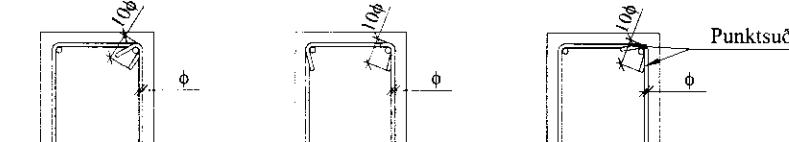
Pversnið, þykkt	+/- 5 %
Staðsetning i plani og hæð	+/- 10 mm
Staðsetning i plani og hæð	+/- 10 mm
Steypit hlutar: stærð	+/- 5 mm
Steypit hlutar: staðsetning	+/- 10 mm

Misgengi veggja á sýnilegum flötum má mest vera 3 mm.

Frávik milli sléttis flatar og 3 metra réttsekið sem lögð er á steypan flöt má mest vera:

Veggir og súlur	5 mm
Gólf	10 mm

Frágangur á lykkjum

Timburvirki

Timbur í burðarvirki skal ávallt vera styrkleikaflokkad skv. ÍST/DS 413, K18 eða betra, nema annað sé tekið fram. Allt boltaefni skal vera af geðunum 8-8 eða betra. Allar sérstíðaðar festingar utanhús skal vera heitgalvanhúðaðar eða ryðfírar. Allur saumur, boltar og festingar skal vera ryðvarinn. Þar sem heitgalvanhúðaðar festingar koma í prýstífuvarið timbrú skal nota B-vörn (oliuvörn) nema annað komi fram.

Undir allar rær og boltar skal setja skinnur með kantmál 3 x þvermál bolta eða stærra og þykkt 0,3 x þvermál bolta eða stærra. Á milli timburs og steins skal ávallt setja asfaltappu.

Stálvirki

Allt járn í stálvirki skal vera S235 skv. DS/EN 10025 nema annað komi fram á teikningum. Það skal sandblásið og grunnað með ryðvarnargrunni, nema annað sé tekið fram. Suður skulu hafa minnsta a-mál 4 mm, en þó aldrei minna en efniþykkt þeirra hluta sem soðrin eru saman. Öll rafsuðvinna skal uppfylla skyliði DS 316.

Suðumenn skulu hafa gild réttindi frá löntaknistofnun Íslands og hafa hæfnispróf er svara til þeirra suðuðaferða sem áförmáð er að nota.

Steinsteypa

Öll Steypa er skv ENV 206

Gerð steypu kemur fram á viðkomandi teikningu á forminu:

Caa/bb - cc - Sd - ee
þar sem:

aa	Sívalingssþykktur steypu í MPa
bb	Teningsþykktur steypu í MPa
cc	Hámarks kornastærð
d	Sigmálsflokkur
ee	Umhverfisflokkur tengdur umhverfisaðstæðum

Hver umhverfisflokkur gefur kröfur á lágmarks sementsmagn, loftmagn og hámarks v/s hlutfall fyrir steinsteypu samkvæmt FS ENV 206. Fyrir umhverfisflokk 2b og benta steypu er þannig hámarks v/s hlutfall 0,55, lágmarkssementsmagn 280 kg/m³ og lágmarksloftmagn 5% fyrir steinastærð 16 mm.

Sigmálsflokkar steypu eru eftirfarandi:

Flokkur	Sigmál í mm.
S1	10 til 40
S2	50 til 90
S3	100 til 150
S4	≥ 160

Blöndunarhlutföll/loftblendir:

Magn og gæði fyllfæna, sements og lofta ákvæðast af ofangreindum flokkum. Í alla steinsteypa skal setja loftblendir af viðurkenndri gerð.

Sannþrófanir á byggingarstað:

Stinnleikaprófum skal mæla fyrir blöndun þjálfínna.
Loftþróf skal gert við niðurlögn í móti (eftir dælingu)
Brotstyrkur mældur til samræmis við ENV 206

Niðurlögn, aðhlíun:

Álls steinsteypu ber að titra og skal vanda hana þannig að steypulöginn myndi eina einsleitna og sambjappaða heild. Fallhað hennar skal ekki vera meiri en 3 m. Yfirborð steypu skal verja ofþornun, ofskelingu og rigningu með yfirbreiðslu og/eða einangrun. Mót skal að